

DEMOKRATIDAG
FÖR SENIORER
2010-06-15

MORA FÖR
UTVECKLING

Innehållsförteckning

<u>RUBRIK</u>	<u>SIDA</u>
Förord	2
Gruppledarutbildning	3
Deltagare	3
Om modellen – Framtidsverkstad	4
Demokratidagens upplägg – Inledning	4
Kritikfas	5
Visionsfas	5
Handlingsfas	6
Avslutning	6
Handlingsplaner	7
Värstalistor	11
Bästalistor	12
Utvärdering deltagare	14
Utvärdering gruppledare	16
Övriga listor – Kritikfas	18
Övriga listor – Visionsfas	20

Förord

Unga i sinnet!

Vilken fantastisk dag! Ibland överträffar verkligheten förväntningarna. Det var en fröjd och se hur ungdomarna på ett proffsigt sätt ledde arbetet i grupperna. Den metod som vi använt så framgångsrikt med ungdomarna gick lika bra att använda på seniorerna. Hos alla åldrar i Mora finns det en genuin vilja att hjälpa till att bygga ett bra Mora. En fördel med öppna forum som dessa är att deltagarna inte behöver agera som ombud för någon intressegrupp utan man är med som Morabo med släkt och vänner i alla åldrar. Jag hoppas innerligt att våra seniorer är intresserade av att dessa seniordemokratidagar fortsätter i någon form.

En förutsättning för detta är förstås att det blir någon form av återkoppling från denna dag som visar att de delar som berör den kommunala organisationen behandlas och att de delar som ligger på enskilda personer eller föreningar också tas om hand. Till nästa gång bör vi få med fler beslutsfattare och chefstjänstemän på seniordemokratidagen. Som det ofta är i samhället finns det många sanningar som behöver förklaras av någon som har hela bakgrunden. Den erfarenhet som jag fått med mig under de år jag varit förtroendevald att det är viktigt att vi som kan frågorna diskuterar dessa med medborgarna och problematiserar de enkla sanningar som ofta har enkla svar.

Seniordemokratidagar, ungdomsdemokratidagar och varför inte en medborgardemokratidag är dagar som behövs trots alla de andra kontaktytor som kommunen och förtroendevalda har mot medborgarna. Demokratiarbetet är en levande process och den processen kommer att vara under ständig förändring. Enda sättet att utveckla demokratin är att pröva nya vägar. Vågar vi det?

Peter Helander
Ordförande
Kommunstyrelsen

Gruppleदारutbildning

Under de senaste 10 åren har Mora ungdomsråd (MUR) årligen genomfört en Demokratidag för elever i åldern 9-19 år. Det är inte alldeles enkelt att vara ledare i den processen. För att klara uppgiften som gruppleदार under Demokratidagen anordnas en utbildning under en halv dag. Då får medlemmarna i MUR dels lära sig Demokratidagens arbetsmetodik, en "turboversion" av Framtidsverkstad (Metoden beskrivs längre fram i rapporten,) dels får de som ska jobba ihop i respektive grupp möjlighet att lära känna varandra och planera arbetet i gruppen.

10 av medlemmarna från Mora Ungdomsråd (MUR) fick möjligheten att vara gruppleदार. De lotsade deltagarna med säker hand efter en dags utbildning i metoden.

Mona Sandberg har lång erfarenhet av att utbilda ungdomar till gruppleदार. Här är de mitt uppe i en "komma igång" övning.

Den 14 juni samlades gruppleदारerna på Moraparken. Efter en gemensam lunch tog Mona Sandberg tag i eftermiddagens arbete. Upplägget på utbildningen är att deltagarna själva får vara med och uppleva hur det kommer att gå till under Demokratidagen, det vill säga genomgång av det minutiösa tidsschema som måste följas, olika uppvärmningsövningar, kritikfas, visionsfas, handlingsfas och "pluppande". De fick också lära sig hur man dokumenterar allt det som diskuteras fram i grupperna.

Deltagare

Det var 34 personer, indelade i 3 grupper, som var med under dagen för att diskutera utvecklingen av Mora. Det stora flertalet kom från någon av våra pensionärsorganisationer, men det fanns även deltagare som fortfarande är yrkesverksamma. I övrigt var det 10 gruppleदार och skrivare från MUR samt 3 tjänstemän som höll i organisationen som fanns med under dagen.

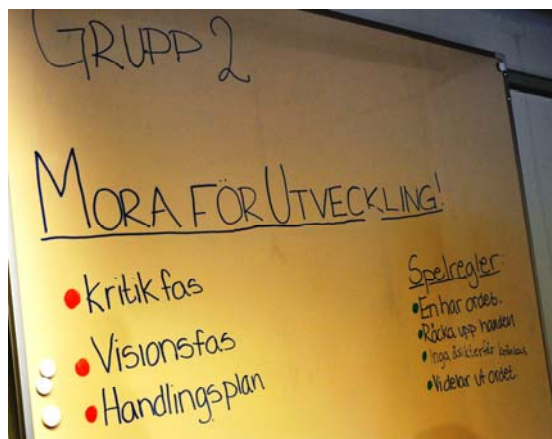

Grupp 3 har inlett sitt arbete för dagen under ledning av Viktoria, Alexandra och Johanna från MUR..

Om modellen - Framtidsverkstad

På Demokratidagen använder vi oss av modellen Framtidsverkstad. Metoden syftar till att få människor med olika bakgrund, infallsvinklar och perspektiv att formulera gemensamma visioner och därefter ta fram konkreta planer som vilar på gemensam grund. En framtidsverkstad leder ofta till oväntade idéer och kreativa lösningar. Metoden bygger på en gemensam grundsyn om människors lika värde.

Framtidsverkstad är en demokratisk och pedagogisk metod för att belysa och tydliggöra gemensamma problem, formulera visioner och utveckla idéer hos en grupp människor. Metoden är utvecklad av framtidsforskaren Robert Jungk i Tyskland på 1960-talet. Den har använts av samhällsarbetare som ett led i att finna alternativa metoder för utveckling av föreställningar om framtiden baserade på den enskilde människans aktiva medverkan. Under Demokratidagen använder vi oss av en förenklad variant av modellen.

Temat för dagen "Mora för utveckling", de olika faserna i metoden, och de spelregler som gäller för dagen är en av uppgifterna som gruppledarna har att förmedla till deltagarna.

Demokratidagens upplägg

Inledning

Peter Helander hälsade alla välkomna och pratade om allt från Gustav Vasa till hur omvärlden ser på Mora.

Kommunstyrelsens ordförande Peter Helander hälsade alla välkomna till den första Demokratidagen för seniorer. Han passade också på att berätta om den demokratiska processen, vikten av att innevanarna engagerar sig att vara med och påverka utvecklingen av lokalsamhället. Detta gjorde han genom en resa i tiden från Gustav Vasas tal till Morafolket 1520, fram till den senaste framtidsforskningen som gjorts med Mora kommun i fokus.

Peter beskrev även olika projekt och verksamheter som pågår i Mora för att öka medborgarnas möjlighet till inflytande och delaktighet i kommunen. Några exempel på detta är Medborgarpanel, Demokratidag för ungdomar i åldern 9-19 år och det senaste forumet är Demokratidag för seniorer.

Kritikfasen

Efter en kort fikapaus tog gruppledarna sina deltagare till respektive rum, och efter en kort presentationsrunda tog arbetet fart med Kritikfasen. Då har alla möjlighet att lyfta fram det som är dåligt, det som saknas eller annat som man är missnöjd med. Alla synpunkter skrivs upp på blädderblock av gruppledarna. För att prioritera fram gruppens värstalista får varje deltagare fem "pluppar" som de får klistra upp vid den, eller de synpunkter som de tycker är värst.

Alla synpunkter som deltagarna har skrivs upp på blädderblock. Därefter är det dags att "pluppa", ett sätt att prioritera vad som är viktigast.

Visionsfasen

Efter en kort bensträckare var det dags för nästa arbetspass, visionsfasen. Istället för att kritisera får deltagarna möjlighet att presentera sina drömmar och önskemål om hur det ska se ut i Mora för att de ska trivas och må bra. En bästalista tar form efter "pluppan", och belöningen för ett gott arbete under förmiddagen är en gemensam lunch.

Maria, Frida och Matilda hjälper deltagarna att vaska fram visioner om hur det ska se ut i Mora i framöver.

Handlingsfasen

Under tredje perioden av Demokratidagen är det dags för grupperna att fingnugga på sina bästalistor och presentera en handlingsplan. VAD ska göras, HUR ska det gå till, VEM ska göra det och NÄR. En av målsättningarna är att skapa en idébank utifrån dagens tema och stärka medborgarnas delaktighet i samhällsutvecklingen.

Här arbetas det intensivt med att omvandla de viktigaste frågorna från värsta- och bästalistorna till handlingsplaner. De ska redovisas under den gemensamma avslutningen för att sedan lämnas över till Kommunstyrelsen.

Avslutning

Efter en lång och intensiv dag var det återsamling. Gruppledarna presenterade de olika handlingsplaner som deltagarna arbetat fram i grupperna, och Peter Helander tackade för det arbete som lagts ner. Han berättade också om den process som följer, att handlingsplanerna i första hand hamnar på kommunstyrelsens bord och sedan skickas ut till olika nämnder för behandling. Under hösten kommer en inbjudan till en "Hörring" där bland annat handlingsplanerna och om Demokratidagar för seniorer ska utvecklas till ett återkommande arrangemang ska diskuteras.

HANDLINGSPLANER

Grupp 1

VAD: Öka tryggheten i samhället

VEM/VILKA: Vi medborgare – bl.a. vi +65 och samverkan med kommunen (anställa sommar jobbare)

NÄR: Nu o fortlöpande

HUR: Skapa relationer – bygga broar mellan ungdomar o äldre

VAR: I skolan o genom vuxna på stan

VAD: Bygga ut äldreboende

VEM/VILKA: Kommunen!

NÄR: Så snabbt som möjligt

HUR: Skicka ut enkäter

VAR: I byarna o så äldre kan bo kvar

Grupp 2

VAD: Flera jobb och inflyttning

VARFÖR: "Betala" välfärden

VEM/VILKA: Befolkningen och inflyttande

NÄR: Omgående

HUR: Inventera, Ersätta pensionsavgångar, Ta tillvara idéer.

PROTJEKTGRUPP; "resurspersoner", Kommunen, Fack, Af, Revisionsfirma, "Trygghetsråd"-pengar, kommunens bank

VAD: Hålla landskapet öppet

VARFÖR: Del av kulturlandskapet, turistmagnet, trivsselfaktor för invånare i Mora

VEM/VILKA: Lokala djurhållare håller betesdjur

NÄR: Inom max 5 år

HUR: Avtal lokala aktörer, arbetsmarknadsåtgärder

VAR: Hembyggs lag, byaråd med stöd av kommun och länsstyrelse

Två grupper som arbetar fram handlingsplaner. Kan det handla om att "Hålla landskapet öppet" och "Fixar Malte".

VAD: Turistnäringen

VARFÖR: Skapar jobb, besökare, hälsoturism, öppna landskap

VEM/VILKA: Kommun bör vara initiativtagare av alla små aktörer (hantverkare) inom turism, som i sin tur anmäler vad dom gör

NÄR: Så snart som möjligt

HUR: Träffar bättre marknadsföring, samordning

VAR: Mora och i byarna

VAD: Fixar Malte

VARFÖR: För att undvika fallolyckor, kvarboende, Ökar tryggheten

VEM: Fas 3- arbetslös, Pigg pensionär

Ex byta glödlampor. Batteribyte i brandvarnare, Byte av gardiner, Mindre hantverksjobb

NÄR: Dagtid Mån-Fre

HUR: Samordning via kommun, ringa och boka, Info- masen, pensionärsorg. Kommunens hemsida

VAR: I hemmet

Det är inte bara i Vasaloppet det finns segrare. Deltagarna på Demokratidagen för seniorer känner sig förhoppningsvis också som vinnare.

VAD: Flera bostäder för seniorer

VARFÖR: Ha möjlighet att välja, för konkurrensen som gör att olika möjligheter kan komma i fråga, priset t.ex.

VEM/VILKA: Privata service hus/vårdhem men tillgång till kompetent personal och ha tillgång till matservering

NÄR: Så fort som möjligt

HUR: I en stor tomt som rymmer park för promenader. En liten jordplätt för varje lägenhet för att ägna sig åt trädgårdsskötsel om man vill. Boulebana

VAR: Byggnad där det finns busshållsplats precis utanför för att t.ex. lätt ta sig ut och handla.

Radio Dalarna hade hört talas om att det öppnat sig nya möjligheter att vara med och påverka framtiden i Mora. Här ger två av deltagarna sin syn på dagen.

VAD: KPR remissinstans

- I ett tidigt skede kunna lämna synpunkter & förslag till beslut i samhällsfrågor
- Beslutsfattarna erbjuds tillgång till mycket kunskap och erfarenhet via KPR
- KPR vill ha 2- vägs kommunikation
- Medverka vid upphandling av vårdgivare
- Forum för opinions bildning och kunskapsspridningen
- Verka för god livskvalitet

Grupp 3

VAD: BB i Mora

VARFÖR: ?

VEM/VILKA: ?

NÄR: omgående

HUR: Det finns befintliga lokaler, Norge modell, bearbeta politiker och att det är önskvärt att de är lyhörda för innevånarna. Önskemål, har ett öppet sinne även öppen dialog. Inte vara fastlåsta i sina positioner.

VAR: ?

VAD: Mjuka linjen

VARFÖR: För att ta sig till olika utbud, handikappsanpassade, besparing för färdtjänst, lättare för rullator, barnvagn, rullstol osv.

VEM/VILKA: Pensionärsföreningarna

NÄR: NU!

HUR: Kommunikationscentral med beställning. Senare turer genom beställningen.

VAR: Hela Mora kommun inkl byar

VAD: Slå ihop PRO SPF

VARFÖR: samma målgrupp i medlemmar, opolitiskt i båda föreningarna

VEM/VILKA: ?

NÄR: Nu.

HUR: Börja med en gemensam trivselträff, typ fest.

VAR: ?

VAD: Fler seniorboenden

VARFÖR:

VEM/VILKA: Både privat och offentlig regi.

NÄR: Omedelbart

HUR: Man ska kolla, kontakta de i Falun och andra ställen där de har seniorboenden

VAR: Centralt

Listorna-så här fungerar det

I kritik och visionsfaserna är det full frihet som gäller, d.v.s. man har möjlighet till att ösa ur sig ris och ros, och alla synpunkter skrivs upp. Varje deltagare får sedan, inom båda områdena, fem små klisterlappar, ”pluppar”. Dessa ska sedan fördelas på de synpunkter som de prioriterar.

Varje deltagare får bara göra fem val. Det är dessa val som redovisas i antal i värsta- och bästalistorna, d.v.s. antalet pluppar, inte antalet deltagare som tycker så. Som deltagare kan du ju hålla med om övriga punkter, men du får bara ”pluppa” fem alternativ.

Det är enbart synpunkter som blivit ”pluppade” som redovisas.

VÄRSTALISTOR

Grupp 1

	Kvinnor	Män
• Dåliga cykel- och gångbanor	2	2
• Dåligt med poliser	1	2
• Föreningsbidraget till pensionärer	1	3
• Dåligt med stöd till personalen på äldreboende	1	3
• Brist på ungdomsansvar	2	2
• Brist på delaktighet och kommunikation		4
• Dålig trafikmiljö	1	3
• Dåligt med bostäder för äldre	2	1
• Farliga cykelvägar på Badstubacksbron	2	
• Dåligt med underhåll i byarna	1	1
• Brist på volontärer	1	1
• Låg medborgaranda		1
• Dåligt engagemang från trafiksäkerheten		1
• För lågt föräldraansvar	1	
• Rädsla för förstöring av Moras image(det Mora står för)	1	

Grupp 2

	Kvinnor	Män
• Kpr vara remisinstans	2	4
• Friskvård för äldre	2	3
• Kalendarium, vad som händer i Mora och byarna	2	3
• Flera bostäder för seniorer	2	3
• Fixar Malte, som kan hjälpa äldre t.ex. snöskottning, byta gardiner m.m	5	
• Mera inflyttning	1	4

Grupp 3

	Kvinnor	Män
• Inget BB	6	1
• Dåligt handikappsanpassat	4	1
• Nedskräpning	5	1
• Dåligt utbud av kulturscener	4	
• Utanförskapet i byarna, utarmning	1	3
• Dåligt med cykelvägar		3
• Färdtjänsten	1	2
• Stelbent regelverk kring sophämtning	1	2

BÄSTALISTOR

Grupp 1

	Kvinnor	Män
• Gemensam Demokratidag för seniorer o ungdomar	3	3
• Pensionärsbostäder	5	
• Skapa möjligheter för delaktighet för medborgare	3	2
• Ej synliga vindkraftverk		4
• Ungdomar tar mer ansvar	1	3
• Öka trygghet för offentlig miljö	1	3
• Ny förbifart genom Mora	2	1
• Fler arbetstillfällen		3
• Avlasta enhetscheferna kontinuerligt handledning till personalen		2
• Större ordningsmakt till Mora		2
• Övervakningskameror	2	
• Bättre utemiljö	1	1
• Samverkan över generationsgränser		0

Desirée Gustafsson gör ett fantastiskt arbete i det tysta. Hon håller reda på allt och alla, och ser till att allt praktiskt fungerar. Här hjälper hon grupp 2 strax innan lunch med "bästalistan".

Grupp 2

	Kvinnor	Män
Fler jobb	3	6
Utveckla turistnäringen		5
Börja diskutera framtiden	4	4
Friskvårds möjligheter	1	4
Nära till natur	4	2

Mycket av det som diskuterades fram under dagen och som resulterade i olika handlingsplaner, är ungefär samma synpunkter och behov som kommer fram på Demokratidagen för barn och ungdomar. Till exempel kollektivtrafiken och bostadsfrågan.

Grupp 3

	Kvinnor	Män
• BB i Mora	7	1
• Mer mjuka linjen bussar	4	
• Gratis kollektivtrafik 60+	1	3
• Bättre tillgänglighet till butiker	2	2
• Slå ihop PRO SPF	3	1
• Senior bostäder med mer gemenskap	3	2

Utvärdering deltagare

Vad har varit bra?

- @ Att få (behöva) "tänka till" om vad som bör prioriteras för oss äldre
- @ Ventilera önskemål
- @ Att "ni" börjat, hoppas att det blir en uppföljning
- @ Grupperna
- @ Tiderna
- @ Maten & fika
- @ Få veta vad seniorerna i Mora tycker är viktigt, även förslag HUR kunna åtgärda
- @ Engagemanget och metoden för arbetet
- @ Över huvud att diskutera det som vi gjort
- @ Grupparbete
- @ Presentation
- @ Att "processen" har startat och att vi haft bra grupparbeten och diskussioner
- @ Alla har fått framföra sina åsikter
- @ Hoppas bara att dagen ger något för framtiden
- @ Diskussionerna
- @ Kartläggningarna
- @ Ledarna
- @ Bredden i gruppen
- @ Att "dagen" kom till stånd
- @ Intressanta frågor, idéer, synpunkter
- @ Alla har fått komma till tals
- @ Roligt att få träffa ungdomarna
- @ Att få vädra en del åsikter
- @ Grupperna har alla varit bra och gjort det bästa
- @ Vi har fått framföra mycket
- @ Kommunen har lyssnat och lovat att ta till sig våra synpunkter
- @ Allt var intressant
- @ Att prata med andra människor om problem i Mora kommun
- @ Jättefin ledning
- @ Hoppas mer samling
- @ Mora Ungdomsråd har givit sting och energi hela tiden
- @ Hållit grupperna aktiva genom att alla fått yttra sig
- @ Uppdelningen av olika faserna
- @ Kul att träffa alla
- @ Bra att äldre frågor kommit upp och att vi får möjlighet att "tycka till" om olika frågor t.ex. boende
- @ Bra att frågorna kommit upp, att äldre har möjlighet att göra sin röst hörd
- @ Bra genomförd demokratidag av ungdomarna
- @ Initiativ från kommunen, har tanke på framtid. Berömvärt, Bra!
- @ Livfulla diskussioner
- @ Bra stämning
- @ Pratglada
- @ Bra med ungdomar som gruppleddare! Ni är bäst!
- @ Intressant att höra alla synpunkter, gett en del att fundera på
- @ Duktiga tjejer som ledde
- @ Bra att Peter H. var tillgänglig hela dagen
- @ Allt var bra
- @ Att kommunalrådet deltog
- @ Att få utbyta erfarenheter med andra seniorer

- Ⓜ Att göra grupparbete
- Ⓜ Att Peter Helander deltagit och förhoppningsvis tar med sig några nya idéer
- Ⓜ Att få höra andras synpunkter
- Ⓜ Roligt med ungdomarna
- Ⓜ ALLT
- Ⓜ Berikande
- Ⓜ Olika åsikter
- Ⓜ Att ha en gemensam dag
- Ⓜ Att det ordnades med en Demokratidag
- Ⓜ Vi äldre fick möta ungdomar och som var kunniga och trevliga
- Ⓜ Det har varit mycket positivt
- Ⓜ Bra upplägg
- Ⓜ Dagen
- Ⓜ Intressanta synpunkter och idéer
- Ⓜ Positivt att man kommit med idén till Demokratidag. Där allt som man vill lyfta fram får en möjlighet att diskuteras.
- Ⓜ Nya idéer föds
- Ⓜ Bra organiserat av gruppvärdinnorna
- Ⓜ Höra olika önskemål och kommande behov för oss äldre
- Ⓜ Bra frågor
- Ⓜ Allting
- Ⓜ Lagoma raster
- Ⓜ Det mesta
- Ⓜ Ung möter äldre
- Ⓜ "Sansad" diskussion
- Ⓜ Ny "demokratiform"
- Ⓜ Fin uppföljning hoppas vi på
- Ⓜ Måste finnas fler tydliga påverkans/delaktighetsmöjligheter mellan valen – typ denna dag
- Ⓜ Demokratidag "för alla" kommer nog snart
- Ⓜ Intressant att höra "olika synsätt"

För att kunna utveckla arrangemanget är utvärderingen en viktig del. Av svaren från deltagarna kan vi se att de är väldigt nöjda, och jag tors nog påstå att det kommer fler Demokratidagar framöver.

Vad har varit mindre bra?

- Inget (10st)
- Vet ej (2st)
- Hela dagen har varit bra
- Flickorna pratade lite tyst, borde ha en mikrofon
- Ljudslinga saknades
- Ljudet. Varför inte hörslinga?
- Tidspress ibland. Fanns mycket att diskutera och ventilera
- Tyckte inte om att en del trillade bort med hjälp av de s.k. "pluttarna". Viktigare saker än vad som sedan diskuterades
- Vet ej om ens eget intresse värdesatts!
- Det har varit en bra dag. TACK!
- Svårt att finna något just nu!
- Var är pojkarna i Mora Ungdomsråd?
- Att behöva göra en utvärdering
- Allt har varit en bra dag
- Att högtalare ej fanns från start
- Början med mikrofon! Vi var faktiskt 65 +
- Tiden
- Tiden gick alldeles för fort
- Lite för mycket tid lagd på momentet handlingsplan
- Lite för lång tid till varje område, vi skulle kunna vara lite effektivare
- Ungdom syn på oss "pankisar"
- Det har varit en bra dag
- Lite lång för handlingsplanen

Gruppledare

Vad har varit bra?

- Ⓜ Lagom långa pass, man hann inte bli trött
- Ⓜ Bra storlek på grupperna
- Ⓜ Bra gruppleddarteam, rullat på bra
- Ⓜ Mycket bra idéer från deltagarna
- Ⓜ Hela dagen!
- Ⓜ Gruppen har varit bra och mina "arbetskamrater" har varit bra!
- Ⓜ Alla har varit trevliga och kommit med mycket förslag
- Ⓜ Alla ledare har samarbetat, men jag skulle önska att dom äldre släpper fram dom yngre lite mer
- Ⓜ God mat och supergott fika
- Ⓜ Höra andras åsikter
- Ⓜ ÅKE o DES ÄGER! dom hjälper oss med allt, ger tips och finns nära tillhands
- Ⓜ Roliga och trevliga seniorer
- Ⓜ Tiden gick fort och man hade kul
- Ⓜ De har varit seriösa, positivt överraskad över deras samarbete
- Ⓜ Alla har hjälpts åt
- Ⓜ Att alla kom med sina bra idéer
- Ⓜ Dom var delaktiga i allt

- 👤 KUL DAG
- 👤 Alla va glada och positiva och kom hela tiden med bra idéer
- 👤 De va en bra stämning
- 👤 Allt, de har varit chill och lugnt
- 👤 Alla var jättesnälla
- 👤 Allt var bra
- 👤 Kul att dom också fått chansen att förändra och engagera sig

Gruppledarna gjorde också en utvärdering. Även de tyckte att det varit en mycket rolig och positiv dag.

Vad har varit mindre bra?

- 👤 Kanske lite pressat schema (lite) kort tid till alla olika moment, men det var inget större problem
- 👤 För lite tid, varit stressigt och känns inte bra att behöva avbryta när de diskuterar så bra
- 👤 Lite mycket kritik från gruppmedlemmarna bara
- 👤 Vi hade glömt att ta fram mick mm i början så det tog lite tid
- 👤 Vissa av seniorerna ville bara göra reklam och ta överhand men det gick snabbt att styra upp
- 👤 För lång tid på handlingsplaneringsfasen
- 👤 Ibland blev diskussionerna hetsiga, de gick mot varandra
- 👤 Tyst ibland
- 👤 Lite dålig hjälp av andra gruppledare
- 👤 Maten var inte bra!
- 👤 Vissa personer tog lång tid på sig och vissa sa nog inte allt som dom ville
- 👤 Vi hann inte med vissa saker
- 👤 De var inte så mycket tid åt allt
- 👤 Inget

Övriga listor

KRITIKFAS

Grupp 1

Trafik miljön
Äldreboende(finns inte så många)
Dåliga cykel- och gångbanor
Ändra reglementet för KPR
Ökande föräldraansvar
Föreningsbidraget till pensionärer
Rädsla för förstöring av Moras image(det Mora står för)
Brist på delaktighet och kommunikation
Brist på volontärer
Dåligt med stöd till personalen på äldreboende
Farlig cykelväg vid Badstubacksbron
Låg medborgaranda
Brist på ungdomsansvar
Dåligt underhåll i byarna
Dåligt med poliser
Farliga övergångsställen
Dåliga öppettider på helger
Tjänstemännen otillgängliga.

Grupp 2

Det mesta aktiviteterna är i centrum
Det är dålig belysning i små byarna
Brist på offentliga toaletter
Hörslingor saknas på konferenser
Ej anpassat centrum för handikappade
Hjärtstartare bör finnas i varje by och offentliga platser
kollektivtrafiken, dåliga tider fler bussar, lång tid att komma dit man ska
Flera bostäder för seniorer
Badstubacksbron, ett räcke på en sida
Fixar Malte, som kan hjälpa äldre med saker de inte klarar av själva tex.
Snöskottning, byta gardiner m.m.
Kpr reglementet?
Kpr vara remissinstans
Bättre öppet tider på turistbyrån
Bättre öppet tider på badhuset t.ex. helger
Återvinnings stationer ska vara renare och tömmas oftare, ger dåligt intryck
Mera inflyttning
En skatehall
Pensionärs rabatter?
Dålig skyltat, dålig information från Mora och utåt (byar även vad som finns)
Teater/konserter, teater överlag
Motorhall
Samlingsplats för att diskutera
Satsa mera på natur, kulturturism
Friskvård för seniorer och överlag
Lasarettsparkeringen för liten
Genomfartsvägen i Mora
Kalendarium vad som händer i Mora och i byarna

Grupp 3

Bussavgifter

För få turer

Färdtjänst

För få offentliga toaletter

Nedskräpning, glaskross

Träd i vägen för utsikten

Raggarrundan BU!

Mora är större än centrum

Dåligt med parkeringar

Dåligt med cykelvägar

För mycket biltrafik

Tung trafik genom Vasagatan

Folk kör för fort

För få seniorbostäder

Pensionärsrådet fungerar dåligt

Snabba på med Sandängsleden

Dåligt handikappsanpassat, gågatan

För hög kommunalskatt

Nånannanismen

Utarmning av centrum

Utanförskapet i byarna

Dåligt utbud på kvällarna

Dåligt utbud av bra kulturscener

Dålig tömning av sopstationer, speciellt vid återvinningsstationer

Stelbent regelverk kring sophämtning

Matdistribution

Inget BB ☹

Tar tid att laga cykelvägar

Lågt valdeltagande

Förstagångsväljare

VISIONSFAS

Grupp 1

Avlasta enhetschefer/kontinuerligt
Stäng av Köpmannagatan
Arbetsstillfällen
Ungdomar ska ta mer ansvar
Större ordningsmakt(polisen)
Öka tryggheten för offentlig miljö
Pensionärsbostäder,
”Mjuka linjen”
Övervakningskameror
Skapa möjligheter för medborgarna
Bättre utemiljö
Bättre infrastruktur i byarna
Inte bygga synliga vindkraftverk(Siljan)
Framtidspanel
Ny förbifart genom Mora
Samverkan över generationsgränser
Demokratidag mellan seniorer o ungdomar.

Grupp 2

Nära till allt
Bra med gång och cykel leder
Positiv klang Mora
Nära till natur
Bra serviceutbud, affärer
Friskvårdsmöjligheter
Positiv attityd, bra bemötta
Utveckla tillgänglig heter för handikappade
Börja diskutera framtiden nu
GMO fritt Mora!
Bygg inte på åkermark
Flera jobb
Nära till jobb
Utveckla turistnäringen

Grupp 3

Gratis kollektivtrafik för pensionärer
Fler mjukalinjen bussar, större utsträckning
Flera seniorboenden, trygghet
Mer kollektivtrafik, även helger
BB i Mora
Bättre genomfartsleder
Bättre städning av Mora
Bättre förebilder
Fler offentliga toaletter
Färdtjänsten lokalt, sjukresor
Ett renare Mora

Flera cykelvägar, till hela kommunen
Levande byar
Utveckla kring Saxviken
Bättre tillgänglighet till butiker
Varubuss
Bokbuss
Bevara biblioteken i ytterområdena
Nytt resecentrum
Lokaler för hobbyverksamhet
Slå ihop PRO och SPF
Slå ihop Leksand och Mora
Bilda stor kommun
Mack i Våmhus – Sollerön – Venjan
Kvällsöppet
Bättre att ta emot internationella turister
Centrala små lägenheter
Öppna landskap
Linbana Gesunda – Sollerön
Gångbro, Tingsnäs – Saxvikenöarna
Fler turer med Gustav Vasa in till Mora
Bryggdansen Saxviken
Bryggor vid hästskon
Mer service i byarna
Bevara byskolorna
Bevara posten i Mora